

Zingeving bij patiënten met een levensbedreigende ziekte. Een onderzoek in Nederland naar verschillen en overeenkomsten in contingentiebeleving en persoonlijke doelstrevingen tussen moslims, christenen en mensen die op andere dan godsdienstige wijze aan hun leven betekenis verlenen.

Gepubliceerd: 17-10-2008 Laatste bijgewerkt: 11-05-2024

*De doelstelling van het onderzoek is de ontwikkeling van nieuwe theorie die de zingevingdimensie van het biografische reconstructieproces beschrijft bij personen met een levensbedreigende ziekte, vanuit het perspectief van contingentietheorie en...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON32209

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Zingeving bij patiënten met een levensbedreigende ziekte.

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

n.v.t.

Aandoening

psychosociaal aspect (zingeving)

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Fac. der Religiewetenschappen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: contingentie, empirische religiewetenschap, islam, ultimate concerns

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Het betreft een inductief, explorerend onderzoek (gefundeerde
theoriebenadering)

Secundaire uitkomstmaten

nvt

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Mensen kunnen plotseling worden overvallen door een gebeurtenis die de bodem onder hun bestaan wegslaat. De mededeling dat men een levensbedreigende ziekte heeft, kan in meer of minder mate dit effect hebben. Een dergelijke onvoorziene gebeurtenis wordt aangeduid als een ervaring van contingentie. Een contingente gebeurtenis wordt in de filosofie gedefinieerd als *mogelijk maar niet noodzakelijk* (Dalpht 2003; Dalpht en Stoellger, 2000; Esterbauer 1989) Omdat zo'n gebeurtenis ook niet had hoeven gebeuren, roept deze de vraag op naar het waarom, en in het bijzonder *waarom ik?*

Om een ingrijpende ervaring van contingentie in te passen in het eigen bestaan en betekenis te geven, zullen zowel het beeld van het verleden als het toekomstperspectief gereconstrueerd moeten worden. Hiervoor zullen patiënten

een beroep moeten doen op hun zingevingsstelsel dat in de loop van het leven is opgebouwd.

In dit onderzoek wordt het zingevingsstelsel beschreven in termen van *ultimate concerns*, een term ontleend aan Tillich (1957, 1963). Wat een persoon op grond van persoonlijke ervaringen en in wisselwerking met de omgeving, godsdienst en cultuur belangrijk en waardevol vindt, wordt in het geheugen vastgelegd in de vorm van een concern. Concerns kunnen worden beschouwd als inprentingen in het geheugen die, als daar een aanleiding toe is, emoties en gedachten activeren om de doelen die een persoon zich stelt in het bewustzijn te roepen, zodat de persoon tot handelen wordt gemotiveerd (Emmons, 1999 en 2005; Frijda, 2007). De *ultimate concerns*, die het hoogst in rangorde zijn, integreren de onderliggende, soms conflicterende concerns en scheppen zoiets als een rode draad, een levensthema (Emmons 1999 en 2005; McAdams 1993). Ultimate concerns vinden hun expressie in doelen die niet gauw of nooit vervuld kunnen worden, zoals *zorgen dat mijn kinderen gelukkige mensen worden* of *bijdragen aan een rechtvaardige wereld* of *leven zoals God dat wil*. Deze persoonlijk gekozen, hoge doelstellingen maken een samenhangend en zinvol leven mogelijk. Omdat ultimate concerns tot leven komen wanneer het kostbare wat zij belichamen, wordt bedreigd - waardoor emoties en gedachten in gang worden gezet - beïnvloeden zij de beleving van een contingente gebeurtenis.

Doel van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is de ontwikkeling van nieuwe theorie die de zingevingsdimensie van het biografische reconstructieproces beschrijft bij personen met een levensbedreigende ziekte, vanuit het perspectief van contingentietheorie en motivatietheorie.

Toelichting:

Het biografisch reconstructieproces duidt op de heroriëntatie in verleden, heden en toekomst.

Contingentietheorie maakt de bestudering mogelijk van verschillende aspecten van gebeurtenissen (o.a. de ziekte) en hoe deze door de persoon zijn beleefd.

Motivatietheorie maakt de bestudering mogelijk van de levensdoelen die de persoon wil verwezenlijken en in welke uiteindelijke waarden en levensbeschouwelijke grond deze zijn gefundeerd.

Onderzoeksopzet

Een halfgestructureerd interview met open en gesloten vragen. Van verschillende technieken wordt gebruik gemaakt om de bronnen te ontsluiten (de respondenten schetsen een levenslijn met ups en downs, kiezen uit lijsten met ervaren emoties, kiezen uit kaartjes met woorden die passen bij hun beleving en motiveren hun keuze).

De interviews worden gehouden door getrainde interviewers.

De interviews worden geanonimiseerd en getranscribeerd.

De analyse vindt plaats met een computerprogramma voor Grounded Theory (Kwalitan), en SPSS.

Inschatting van belasting en risico

n.v.t.

Contactpersonen

Publiek

Selecteer

Postbus 9103
6500 HD Nijmegen
Nederland

Wetenschappelijk

Selecteer

Postbus 9103
6500 HD Nijmegen
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen

(Inclusiecriteria)

1. patiënten van 18 jaar of ouder;
2. in een goede klinische conditie (Karnofsky minimaal 70);
3. met een voortgeschreden vorm van kanker;
4. voor wie geen curatieve behandelopties zijn;
5. die behandeld worden met systemische therapie;
6. minimaal twee maanden geleden zijn gestart met deze therapie;
7. en die de levenbeschouwelijke achtergrond moslim, christen, of niet-godsdienstig hebben (volgens de patiënt zelf).

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

nvt

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 01-09-2008

Aantal proefpersonen: 75

Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Soort: Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL22981.091.08